

Här Mosar. Insofern huet den Här Fayot jo och betount, datt een an Etappen do eigentlech muss denken.

Nach eng aner Remark. Ech hat eng Remark gemaach zur Solidaritéit tëschent den Natiounen. Ech wëll do absolutt net falsch verstane ginn. Ech hu just dorunner geduecht, well mir als Lëtzebuurger Land e ganz gutt Beispill u Solidaritéit ginn hunn, wéi mir am Klinickswiesen eebe Patienten aus dem Grand Est hei zu Lëtzebuerg opgeholl hunn, well mir eebe Plaz haten op eisen Intensivstationen a well mir eebe Material haten, fir déi Patiente bei eis ze accueilléieren.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. André Bauler (DP).**- An dat war am Fong dat, wat ech gemengt hunn, net méi an net manner. Ech si keen, deen hei dremt a vu Solidaritéite schwätzt - déi et net gëtt, däers sinn ech mer duerchaus bewosst.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci dem Här Bauler fir déi dote Remarken. D'Diskussion ass domat ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7559. Den Text steet am Document parlementaire 7559⁸.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7559 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen. Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Appel nominal (votes par procuration)

De Vott ass domat ofgeschloss an dese Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmmen bei 2 Abstentionen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par Mme Martine Hansen), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da kéime mer zur Diskussioun respektiv zum Vott vun der Motioun. Ass nach een, deen eppes zur Motioun wëllt soen?

(Négation)

Da kënne mer och iwwert d'Motioun ofstëmmen.

Vote sur la motion 1

De Vott fänkt un. Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen. Ech maachen dann den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun bei 29 Jo-Stëmmen géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par M. Michel Wolter), Marc Spautz, Serge Wilmes (par

M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

7. 7598 - Projet de loi portant dérogation à l'article 3, paragraphe 5, de la loi modifiée du 21 septembre 2006 sur le bail à usage d'habitation et modifiant certaines dispositions du Code civil

Da kënne mer zum Projet de loi 7598 iwwert de Wunnengsloyer kommen. Ech ginn d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi an dat ass déi honorabel Madamm Semiray Ahmedova. Madamm Ahmedova, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Logement

► **Mme Semiray Ahmedova (déi gréng), rapportrice.**- Merci, Här President. Léif Kollegen - ginnen a Kollegen, ech stellen lech haut e mëndleche Rapport vir zum Gesetzesprojet 7598 iwwer en temporäert Verbuet vu Loyersehéijung. Konkreet geet et bei dësem Projet drëm, all Erhéijung vun engem Loyer bis Enn vun dësem Joer ze verbidden, an dat am Kader vum Bail-à-usage-d'habitations-Gesetz Artikel 3 Paragraf 5 vum 21. September 2006.

Fir vill Matbiergerinnen a Matbierger huet dës sanitär Kris vum Covid-19 och en direkten Impakt op de Revenu. Vill Betriber hu missen zougemaach ginn a vill Salariéen hu sech an engem Chômage partiel erëmfonnt. Och elo am Deconfinement drëit d'Aktivitéit vu ville Betriber nach méi lues. An doduerjer kënn et bei ville Leit zu engem empfindleche Kafkraafverloscht. Wann an esou enger Situatioun nach zousätzlech eng Erhéijung vum Loyer derbäikéim, wier dat fatal fir den Haushalt.

Dofir huet d'Regierung dës Mesure am Kader vum Etat de crise a konform mam Artikel 32 Paragraf 4 vun der Verfassung den 20. Mee 2020 decidéiert. Um Enn vum Etat de crise soll dës Gesetzesprojet 7598 dës Mesure elo bis Enn vum Joer verlängeren. Doduerjer dass mir all Erhéijung vun engem Loyer am Kader vum 2006er Gesetz verbidden, ginn d'Locataire um private Wunnengsmarché geschützt.

Et bleift natierlech dem Propriétaire präigestallt, säi Loyer temporär ze senke bezéiungsweis mat sengem Locataire eng Staffellung auszuhandelen, wann dës Retard beim Bezuele vu sengem Loyer hätt. De Locataire bleift also weiderhi gebonnen u säi Loyer, esou wéi et a sengem Kontrakt festgeschriwwen ass.

Ech wëll elo kuerz op d'Aarbechte vun der Logementskommissioun agoen. Dës Gesetzesprojet gouf den 22. Mee 2020 deponéiert. Am Avis vum Staatsrot vum 12. Juni weist de Staatsrot dorop hin, datt d'Referenz vum Datum vum Enn vum Etat de crise als Ufanksdatum vun dëser Mesure géif zu enger Diskontinuitéit vun dëser féieren. Fir dësem Problem aus dem Wee ze goen, huet sech d'Logementskommissioun der Proposition vum Staatsrot ugeschloss an de Gesetzesprojet ugepasst, andeems dës Referenz einfach gestrach gouf.

D'Avis vun der Chambre de Commerce a Chambre des Salariés sinn alle béid favorabel. Si gesinn an dësem Gesetzesprojet eng Mesure, déi déi wirtschaftlech Situatioun vun engem Locataire schützt. D'Chambre de Commerce mierkt un, datt een eng vergläichbar Mesure och hätt misse fir d'Baux commerciaux dekreteieren. D'Chambre des Salariés suggeréiert, datt de Legislateur eng Senkung oder souguer a gewëssene Fäll eng komplett Aussetzung vum Loyer promouwéiere sollt.

Well et sech heibäi ëm e Gesetzesprojet handelt, deen d'Regierung am Kader vum Kampf géint d'Auswierkunge vun der Pandemie vum Covid-19 op de Wee bruecht huet, huet eis Logementskommissioun ënner engem gewëssenen Zäitdruck geschafft. Dofir profitéieren ech op dëser Plaz dovun, fir de Membere vun der Logementskommissioun och Merci ze soen.

De Projet de rapport ass dann och de 15. Juni eestëmmege an der Logementskommissioun ugeholl ginn. Ech wëll awer och all deene Merci soen, déi un dësem Gesetzesprojet natierlech matgewierkt hunn.

Heimadder ginn ech dann och am Numm vun der grénger Fraktioun den Accord zu dësem Gesetzesprojet an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Ahmedova. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Marc Lies agedroen. Här Lies, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Marc Lies (CSV).**- Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech soen och der Rapportrice Merci, fir dat Gesetz eng kéier erkläert ze hunn. An ech mengen, mir liewen an engem ganz spezielle Joer, mat där ganzer Kris, déi d'ganz Land an natierlech dann awer och alleguerten déi Leit, déi loune ginn, betrëfft, wou natierlech Problemer si bei deem engen, bei deem aneren, deen eventuell seng Plaz verluer huet, dee manner Revenu hat, doduerch dann och an d'Laberente komm ass, wann et drëm gaangen ass, fir de Loyer ze bezuelen. Duerfir mengen ech, datt dat hei e wichtegt Gesetz ass, fir datt bis Enn des Joers keng Hausse vum Loyer da soll gemaach ginn.

Ben, ech mengen, och de Propriétaire huet d'Méiglechkeet, Arrangementer ze treffen mat de Locataire, wou sécherlech tëschent Propriétaire a Locataire nach eng Méiglechkeet besteet, fir dorop kënne ze reagéieren. Duerfir wäert och d'CSV dëst Gesetz matdroen.

Ech wëllt awer och dervu profitéieren, vu datt mer an deene leschte Wochen a Méint opgrond vun der Kris och festgestallt hunn, datt notament och de Bau méi deier ginn ass: Do si verschidde Constructeuren, Promoteuren, déi am Kader vun enger VEFA, Vente en l'état futur d'achèvement, dann och hire Clienté scho matgedeelt hunn, datt sécherlech de Bau vun deem ganzen Haus, Appartement, wat och ëmmer, datt dat méi deier wäert ginn.

An dësem Beräich hu mer à ce stade awer nach weider keng Hëllef gesinn. Ech wollt hei nach eng kéier rappéléieren, datt d'CSV Enn lescht Joer eng Rei vu Proposition-de-loien do gemaach huet an awer och eng Rei vu Motiounen eragereecht huet, wou et notament ëm de bëllegen Akt gaangen ass, awer och drëm gaangen ass, fir de Fräibetrag op der TVA vu 50.000 op 100.000 Euro an d'Luucht ze setzen. An ech mengen, dëst wäeren och wichteg Outilen, notament well d'Präisser an deene leschten zéng Joer am Schnëtt ëm 70 % an d'Luucht gaange sinn, datt och den „Hauslebauer“ muer oder iwwermuer vläicht déi eng oder déi aner Hëllef vum Staat kéint kréien.

Duerfir, fir d'Locataire: 100 % d'accord! Mee et sollt een awer och no deene Leit kucken, déi sech haut oder muer oder iwwermuer wëllen eng Wunneng leeschten.

An dësem Sënn nach eng kéier merci fir d'Wuert an ech ginn heimat och den Accord vun der CSV-Fraktioun.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Lies. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Max Hahn (DP).**- Merci, Här President. Jo, wat soll ee soen, wann eng Rapportrice esou komplett war, wéi dat hei de Fall war? „Net méi vill“, kënn Der elo soen. Dann hutt Der Recht. Ech géif dat och esou dobäi beloosen. Ech géif dann heimat awer der Rapportrice e grouse Merci aussprache souwuel fir dee schrëftleche wéi och dee mëndleche Rapport.

An ech géif dann heimat och den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei ginn. Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Hahn. An d'Wuert geet weider un den honorabelen Här Mars Di Bartolomeo.

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Merci, Här President. Selbstverständlech ënnerstëtzt d'LSAP-Fraktioun dës Gesetzesprojet, well an der Kris sinn déi Fragillt nach méi fragill wéi déi aner. A fragill Stéit fënn ee méi oft a Mietwunnenge wéi an Eegenheemer. Dofir ass déi Decisioun hei gutt, fir déi Moosnamen, déi am Rame vun der Krisereglementéierung geholl gi sinn, bis zum Enn vum Joer ze verlängeren, dat heescht, d'Loyer net à la lettre, wéi dat am normale Gesetz virgesinn ass, all zwee Joer kënnen ze erhéien oder ze adaptéieren, mee eng Schounfrist ze gewäre bis den 31. Dezember.

Aus den Avisa vum de Beruffschambere geet ervir, dass dat hei e gudd Schrëtt ass, mee dass déi méi grouss Schrëtt nach follege mussen.

sen. Dat ass och eis Iwwerzeegung, zesumme mat dem Wunnungsbauministère a sämtleche Kollegen hei an der Chamber. Hei ass eng Noutmoosnam, wou hannendrun déi Pläng mussen kommen, dass mer erschwéngleche Mietwunnengen absolutt Prioritéit mussen gi bei deene grouse Wunnprojeten, déi mir maachen, an och bei méi klengen Wunnprojeten. Rezent Beispiller weisen an déi richteg Richtung. Och wann ech der Meenung sinn, dass bei ganz, ganz grouse Projeten dee Prozentsaz vun deene 25 % ganz bescheiden ass a mer duerchaus do kënnen nach eng Schëpp uleeën.

Interessant ass och déi Bemierkung vun der Chambre de Commerce, dass een am Sog vun dese Moosnamen, déi de Loyer bei de Privathaushalter aféieren, eppes Anleches kéint virgesi bei de Geschäftsloyeren. Och do steet Eenzelen d'Waasser bis zum Hals.

Ech deelen d'Suerg vu mengem Virriedner, dem Marc Lies, dass et net ka sinn, dass elo am Sog vun der Kris bei zukünftigen Eegenheembesëtzer deenen d'Messer vun de Bauunternehmer kann op d'Broscht gesat ginn, dass se entweder relativ héich Zomme mussen bezuelen oder, wéi dat zu engem gewëssenen Zäitpunkt ausgesinn huet, net méi weidergebaut géif ginn. Dat nennt een op gutt Lëtzebuergesch en Erpressungsversuch! Bon, dat huet sech e bëssen decantéiert. Mee et misst een awer déi Méibelaaschtung seriö kënne ënnert d'Lupp huele fir ze kucken, wat d'Realitéit ass a wou dovun profitéiert gëtt, fir Präisser zu Onrecht ze adaptéieren.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Dat gesot, ass och am Avis vun der Chambre des Salariés drop higewise ginn, dass dee Projet hei net de Problem léist vun deene besonnesch Vulnerabelen, déi weeder en Eegenheem nach eng erschwénglech Mietwunnung hunn. Dat ass och net, mengen ech, de Sënn vun dësem Projet. Dat mussen mer iwwer aner Weeër maachen. An ech mengen, do ass d'Regierung op engem gudden Wee, grad ewéi se op engem gudden Wee war, dass se garantéiert huet duerch den Aarbechtsminister, dass trotz Chômage partiel kee ka manner wéi de Mountmindestloun verdéngen. Well wann een ënnert de Mindestloun géif falen, da muss ee mer erklären, wéi een iwwerhaupt nach säi Loyer ka bezuelen.

Dat gesot, fënn dës Projet d'Ënnerstëtzung vun eiser Fraktioun, an all déi Moosnamen, déi nach wäerte kommen, fir den erschwéngleche Wunnengsbau erëm erschwénglech ze maachen, gradesou. Well déi Coronakris, déi wäert iergendeng kéier eriwuer sinn. D'Wunnengskris, déi wäert iwwert d'Coronakris ewechgoen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Di Bartolomeo. An da geet d'Wuert bei den honorabelen Här Roy Reding.

► **M. Roy Reding (ADR).**- Merci, Här President, ech wëll och am Numm vun der ADR der Madamm Semiray Ahmedova Merci soe fir dee ganz prezise Rapport.

Dësen Text ass souwuel als sozial Mesure wéi awer och aus der Siicht vun nationaler Solidaritéit eng ganz wonnerbar Iddi. An ech géif hoffen, dass dës Regierung aner wonnerbar Iddie géif verfolge, wéi zum Beispill d'Kafkraaft ze stäerken duerch eng Baisse vun der TVA.

Mir ginn dësem Text also eis Zoustëmmung.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Reding. An d'Wuert huet elo den honorabelen Här David Wagner.

► **M. David Wagner (déi Lénk).**- Merci, Här President. Jo, och merci der Rapportrice, déi dat wierklech ganz komplett gemaach huet.

Mir wäerte selbstverständlech och dee Projet de loi matdroen, well en u sech awer an déi richteg Richtung geet. Mir hate schonn e puer Diskussiounen och mam Här Logementsminister doriwwer, notament wat eis Motioun ugeet, déi mer deposéiert haten, wou et drëms geet justement, datt een net nëmmen d'Loyere géleiert, mee datt een och derfir suert, datt se erofginn. Well de Problem ass jo deen, datt mer ... Ech si mer jo bewosst, datt dat jo keng eenzel Mesure ass vum Logementsministère, mee elo wäerten d'Loyeren net méi kënne eropgoe bis den 31. Dezember. Wuel wëssend, datt d'Loyeren elo schonn eenditeg ze héich sinn! Dat heescht, et wäert de Misär just e bësse manner schlëmm maachen.

Mee ech mengen, an dat steet jo och am Avis vun der Chambre des Salariés, si soen dat selwer: Et ass evident, datt d'Sozialkris nach méi schaarf wäert sinn, och nom 31. Dezember 2020, datt et vläicht wierklech ganz haart gëtt an datt d'Leit och déi aktuell Loyeren einfach net méi wäerte kënne bezuelen. Dat heescht,

dee Gel wäert warscheinlech, esou wéi d'Chambre des Salariés dat och seet - ech mengen, datt mer an déi Richtung musse goen -, iwwert den 31. Dezember 2020 missen erausgoen. D'Chambre des Salariés geet relativ wäit, si seet: „op e puer Joren“ - firwat net? Well da géif ee vläicht déi iwwerdriwwer Loyerer, déi gefrot ginn um Marché, e bësse méi wettmaachen. Wann ee vu Solidaritéit schwätzt, d'Solidaritéit fänkt jo ëmmer uewen un. Et ass jo dat, datt déi, déi douewe sëtzen an déi, déi am meeschten hunn, déi musse méi ofginn.

Bon, d'Fro stellt sech, an ech hoffe wierklech, datt d'Propriétaires wäerte matschaffen! Well et muss een awer och kontrolléieren, ob se dat wäerte respektéieren. Wéi gëtt dat kontrolléiert? Well ech weess och net, ob jiddweree weess, Dir wësst jo, et ass e Kräfteverhältnes tëschent dem Propriétaire an dem Locataire. An d'Kräfteverhältnes ass ëmmer en faveur vum Propriétaire. Ech hoffen ...

(Brouhaha)

Jo! Et si vill Propriétaires, déi hei sëtzen. Ech weess net, wéi dat ass, Propriétaire ze sinn. Mee ech weess op jidde Fall, wéi et ass, Locataire ze sinn. Mee, jo, okay!

(Interruption)

Nee, nee, nee, nee! Et ass ee besser drun am Prinzip, wann ee Propriétaire ass wéi e Locataire. Also et soll ee mir elo awer keng Geschichten erzielen! A wann et esou schwéier ass, Propriétaire ze ginn, dann därfer een och Locataire ginn. Da kann een alles ofginn. Wann dat wierklech esou schwéier ass, plus Dieu, da kann een dat jo ëmdréien.

Ech hat awer och den Avis vun der Chambre de Commerce gelies. Ech muss dat méi oft maachen, well ech hu mech awer gutt ameséiert. Si si gutt! Si schreiwen, ...

(Hilarité)

... si soen: „Passt op, ...

► **Une voix.** - Wat huet e gesot?!

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - ... ulala, net datt d'Locataires elo mengen, datt dat op éiweg wäert daueren! Also mir ënnerstëtzen dat, mee nom 31. Dezember 2020, da bezuele se erëm! An dann erhéijer mer erëm, da kënne mer erëm erhéijen.“ Si hunn e bësse Angscht.

Anerersäits soe se och, an dat sot d'Madamm Ahmedova jo och, anerersäits soe se och: „Jo, et misst een eppes ënnerhuelen, wat de Bail commercial ugeet“ - et ass zwar eng aner Gesetzgebung, et ass en plus, mengen ech, en anere Ministère -, well d'Betribler och ze vill héich Loyere musse bezuelen, d'Commercen an esou weider. Wat och stëmmt.

An do ass et relativ interessant, well et mierkt een, datt d'Chambre de Commerce u sech zwee kontradiktoresch Interesse vertritt. Si musse sech eens ginn. Well engersäits vertrieede se d'Interesse vun de Betribler, déi ze héich Loyer musse bezuelen. Anerersäits vertrieede se och d'Interesse vu Sociétés, déi an den Immobilie sinn an déi dofir zoustänneg sinn, datt d'Loyerer esou héich sinn! An do mierkt een, datt se bei der Chambre de Commerce esou e bësse „boguen“, esou: „Wat geschitt elo? Wiem musse mer elo Rechnung droen?“ Also an eise Jargon nenne mer dat „kapitalintern Kontradiktionen“, an et ass immens witzeg, deem nozekucken, well se do net richtig eens ginn.

Op jidde Fall, mengen ech, si mir eis all eens, an den Här Di Bartolomeo huet dat jo och virdu gesot: „Dat wäert nach laang daueren.“ Mir sinn eis däers bewosst. An ech mengen, dat heiten ass e kleng Schrëtt an déi richteg Richtung. Et muss een och hoffen, datt et gräift. An ech hoffen awer och, datt mer éischter der Chambre des Salariés nolauschere wéi der Chambre de Commerce, wann et drëms geet, et weiderzeféieren.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Wagner. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marc Goergen (Piraten).** - Merci, Här President. Merci der Madamm Semiray Ahmedova fir deen exzellente Rapport. Mir Piraten wäerten d'Zoustëmmung zu dësem Gesetzestext ginn.

Et ass nun emol esou, dass iwwert de Covid déi Leit, déi Loyer ze bezuelen hunn, och an eng schwierig Situatioun komm sinn. An all Mesure, déi d'Regierung hält, fir déi Leit, déi loune ginn, ze ënnerstëtzen an och fir dass de Loyer net exorbitant an d'Luucht geet, kënne mir nëmmen ënnerstëtzen. A mir géife begreifen, wann d'Regierung méi esou Moosnamen an déi Richtung géif huelen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Logementsminister Henri Kox.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Henri Kox, Ministre du Logement.** - Här President, merci fir d'Wuert. Merci awer och virun allem emol fir d'éischt der Rapportrice fir den exzellente Rapport, dee si gemaach huet. Dofir wollt ech net allze vill inhaltlech nach eng kéier drop agoen. Ech wollt awer profitéieren, fir zu deenen engen oder anere Remarken, déi hei gesot gi sinn, kuerz awer eppes ze soen. Vläicht wichteg nach virauszeschécken: Effektiv gräife mer hei an d'Bail-à-loyers-Gesetz an. A mir gräifen an e Marché an, deem um private Secteur ass. Dat heescht, den Artikel, deem hei sech bezitt (veuillez lire: den Artikel, ëm deem et hei geet), dee bezitt sech op déi privat Loyerer, déi um Marché libre u sech gestalt ginn. E bezitt sech net op déi öffentlech Wunnengen, déi mir zu abordabele Präisser eise Leit zur Verfügung stellen.

Dat erlaabt mer vläicht, indirekt och eng Äntwert op dat ze ginn, wat virun hei gesot ginn ass, déi an déi Piste sollte mer nach verfolge. Ech mengen, ech hu meng lwwerschrëft iwwert déi Wunnengspolitik, déi ech wëllt méi an nei kadréieren, ënnert de Motto gestallt „cibléiert Wunnengsbaupolitik“, nämlech cibléiert do, wou de Manktum am gréissten ass. An dat wësse mer alleguerten, dat ass am Locatiounsbereich. Dat heescht, mir mussen all zesummen, net nëmmen de Staat, net nëmmen d'Gemengen, net nëmmen d'öffentlech Promoteuren, an deem Beräich intervenéieren, fir och déi Gréisstméiglech mat an d'Boot ze huelen an natierlech och déi Privat net ze vergiessen, Moyenen zur Verfügung ze stellen, dass déi dat och kënne maachen.

Dat Zweet, wat ech wëllt soen, dat sinn dräi Begrëffer, déi mir awer och ganz wichteg sinn. Dat ass éischstens „öffentlech“, zweetens „abordabel“ an drëttens „nohalteg“.

Ech menge mat „öffentlech“ déi Wunnengen, déi haut um Marché sinn am öffentleche Beräich. Déi, déi do wunnen, brauche sech keng Suergen ze maachen, dass de Loyer géif explozéieren, well déi bezuelen e Loyer, deem ass pro rata hirem Taux d'effort, deem net ze vill héich ass. Mir wäerten an zwou Wochen an der Familljekommissioun zesummen och mat der Logementskommissioun eng nei Etüd presentéieren, déi vum LISER ausgeschafft gëtt, wou et grad ëm den Taux d'effort geet, deem déi Eenzel musse um Privatmarché opbréngen. Dofir ass dat öffentleche Wunnengsbau. An dofir wär ech frou, wa mer d'Gemege mam Pacte Logement an d'Boot krite, fir dass dat och kann ëmgestat ginn.

„Abordabel“, an dat ass och schonn des Éfteren hei gesot ginn: abordabel net nëmme fir déi, déi am ënneschte Beräich sinn, mee déi Abordabilitéit geet méi wäit an d'Mëttelschicht eran. A mir mussen do och eppes presentéieren, fir déi Offer och an d'Luucht ze setzen.

An dat Drëtt ass awer e Begrëff, deem och wichteg ass, dat ass d'Nohaltegkeet. Dir wësst, an der Vergaangenheet hu mer öffentleche Wunnengsbau gemaach, dee mer um private Marché verluer hunn. Dofir steet d'Nohaltegkeet net onbedéngt fir en nohaltege Wunnengsbau - dee mer souwisou musse maachen no de Klimaeerausforderungen -, mee Nohaltegkeet an der Längt vun der Offer, fir dass d'Wunnengen och längerfristeg an der Abordabilitéit bleiwen. An am beschten natierlech an der öffentlecher Hand, wa se schonn eng kéier an der öffentlecher Hand waren.

Dofir, mir wäerten an der Kommissioun ... An de Moien hate mer d'Méiglechkeet, och nach eng kéier iwwert de Bail à loyer ze schwätzen: Wéi ass et mat dem Capital investi? Mir haten de Moien eng ganz interessant Etüd, an ech wäert och do mat dem Bail à loyer mat enger gewëssener Transparenz an Novollzéibarkeet, wat de Capital investi ugeet, an d'Chamberkommissioun kommen, fir dann och d'DP ..., d'Gesetz, pardon, net ...

Ech weess net, firwat ech elo op d'DP komm sinn!

► **M. André Bauler (DP).** - Ech froe mech dat och! Mee ech hat lech emol guer net gekuckt!

► **M. Henri Kox Ministre du Logement.** - Dat war elo ..., dat ass elo méi ...

(Brouhaha)

... fir d'Gesetz dann nach virum Summer wëllen ze depotéieren.

Ech soen lech Merci fir d'Ënnerstëtzung.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7598. Den Text steet am Document parlementaire 7598⁴.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7598 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmme. Duerno

maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Luucht hiewen, wannechgelift.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmme ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Marc Lies), Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par M. Michel Wolter), Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

8. 7586 - Projet de loi portant adaptation temporaire de certaines modalités procédurales en matière pénale

Mir kommen elo zum Projet de loi 7586, eng zäitweileg Upassung vu verschiddene Prozedurvirschrëften. An ech ginn d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

► **Mme Carole Hartmann (DP), rapportrice.** - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, beim Projet de loi 7586 geet et, wéi de President elo grad gesot huet, ëm temporaire Adaptatiounen vun eiser Procédure pénale fir d'Post-état-de-crise-Zäit. Mir verlängeren hei eng Rei vu Mesuren, déi während dem État de crise op Basis vu groussherzogleche Reglementer geholl goufen.

Initial hat dëse Projet a sengem éischten Artikel virgesinn, wéini a vu wem d'Masken an de Sitzungssall vun all eise Juridictione misste gedroe ginn. Vu dass mer an den Hauptgesetzer vun der Sortie de crise awer keng generaliséiert Maskepflicht méi virgesinn, quitte dass d'Maske recommandéiert bleiwen, hu mer dësen Artikel am Endeffekt aus dem Projet erausgeholl. Wann an engem Sitzungssall Leit sech ze no géife kommen, kann awer de Président vun der Chamber - iwwer säi Pouvoir de police - froen, dass déi generell sanitär Reegelen vun de Leit sollen agehale ginn.

Duerch d'Ewechfale vun dësem generellen Artikel iwwert d'Maske betrëfft dëse Projet de loi elo effektiv just déi stroferechtlech Prozeduren. De Parquet vu Lëtzebuerg huet, par rapport zum Champ d'application vun dësem Text, a sengem Avis opgeworf, dass d'Prozeduren, déi vum 1992er Gesetz iwwert d'Protection de la jeunesse virgesi ginn, net explizitt an eisem Projet de loi opgefouert goufen. Allerdéngs hält den Artikel 19 vum Gesetz vun 1992 explizitt fest, dass all d'Dispositionen, déi d'Poursuite pénale viséieren, sech op d'Prozedure vum Jugendschutz uwenden. De Projet huet dowéinst net missen amendéiert ginn. Mir hunn de Renvoi vum Artikel 19 awer am Commentaire des articles preziséiert.

Mat dësem Projet de loi bleift et weiderhi méiglech, eng ganz Rei u juristeschen Demarchen, déi normalerweis a physischer Presenz gemaach ginn, iwwer Telekommunikatiounen ze erlaben. Do wou en Zesummekommen net dréngend néideg ass, soll domat d'Sécherheet vu jiddwerengem beschtméiglech garantéiert an de Risiko vun enger zweeter Covidwell minimiséiert ginn.

Konkreet gesäit de Projet vir, dass Ordonnancen vu Perquisitionen oder Saisiën vun Dokumenter, Donnéeën oder och vu Fongen an Objeten och kënne schrëftlech zougestallt ginn, dat via Lettre recommandée, Fax oder och souguer per E-Mail. Solit eng Persoun refuséieren, déi ordonnéiert Informatiounen oder Objeten erauszeginn, riskéiert si eng Amende. An der Kommissioun ass preziséiert ginn, dass dës no Ampleur vun dem respektive Fall festgeluecht gëtt. Dës Strof soll awer net direkt spillen, wann eng Kommunikatioun ouni Äntwert bleift. Wann een net reagéiert, gëtt probéiert, anescht un déi Persoun ze kommen. An eréischt wann en effektive Refus do ass, fir der Ordonnanz nozekommen, si mer an enger Infraktioun.

Da gëtt dëse Projet d'Méiglechkeet, fir Auditiounen vun Zeie per Telefon oder Video ze maachen. Vu dass d'Procès-verbalen an deem Fall net materiell kënnen ënnerschriwwen ginn, ginn d'Auditiounen opgeholl fir de Fall, wou et zu Contestatiounen par rapport zu deem, wat ausgesot gouf, kënnt.

Eng Persoun, déi festgehall gëtt oder am Prisong ass an déi muss gehéiert ginn, huet d'Recht, vun engem Affekot assistéiert ze sinn a sech am Virfeld vun engem Interrogatoire mat hirem Affekot ze ënnerhalen. An deem Kontext gesäit de Projet vir, dass dës zwou Assistenzen och kënne per Video oder per Telefon assuréiert ginn. Wichteg ze soen, an och vum Staatsrot ervirgestrach, ass, dass dës Assistenz per Video oder Telefon just eng Fakultéit, also keng Obligatioun, ass. Dat heescht, den Affekot kann och weiderhi physisch derbäi sinn.

De Projet de loi viséiert dann eng ganz Rei u Prozeduren, wou et am Normalfall zu Depoten um Geriicht kënnt respektiv wou d'Affekote mëndlech, dat heescht a physischer Presenz, um Geriicht plädéieren. Et ass virgesinn, dass d'Demande fir eng Nullitéit, eng Restitutioun oder eng Mise en liberté ze froen nach iwwert d'Zäit vum État de crise eraus op Dossier, also ouni physisch Presenz vun de Parteien, den Affekoten an dem Parquet kënne verhandelt ginn.

An dësem Kontext huet de Parquet vun Dikrech a sengem Avis regrettéiert, dass et domat an esou sensibele Matière wéi der Mise en liberté net zu engem kontradiktoreschen Debat kënnt an dass den Ugekloten esou net d'Méiglechkeet krit, fir sech virun de Richter ze expriméieren.

Am selwechte Sënn ass eis Kommissioun virgeschter nach mat engem Avis vun den Avocats pénalistes befaasst ginn, deem d'Wichtigkeet vun de mëndleche Verhandlungen am Strofrecht ënnersträicht. Mir hunn zréckbehalen, dass mer dësen Avis an enger nächster Kommissiounssëtzung analyséieren an dann decidéieren, ob le cas échéant Upassung misste gemaach ginn.

Och bei den Appeller géint Decisiounen vum Untersuchungsrichter, vun der Chambre du conseil oder géint Decisiounen, déi generell net de Fong vun enger Affär betreffen, ass virgesinn, weiderhin d'mëndlech Prozedur, déi während der Kris temporaire opgehuewe gouf, duerch eng schrëftlech Prozedur mat kuerzen Delaien ze ersetzen.

Wann ee géint e stroferechtlech Urteel an Appell wëllt goen, gesäit eis Legislatioun vir, dass een eng Déclaration d'appel um Geriicht muss ofginn. Mir bleiwen elo temporaire dobäi, dass dës Appeller all kënne „par tous moyens écrits“, also notament och per E-Mail, gemaach ginn.

Bei all dësen temporären Derogatiounen, wou mat E-Mail ka geschafft ginn, gouf et eng Diskussioun doriwwer, ob dës E-Mailen eng Signature électronique drop mussen hunn. D'Autorités judiciaires hunn dëst Element generell begréisst. De Staatsrot huet eis allerdéngs zur Kohärenz opgeruff, well d'Signature électronique net generaliséiert, och notament net an der Procédure civile virgesinn ass. Mir sinn dësem Avis nogaangen a gesinn elo just nëmme vir, dass d'Transmissionen och kënne par voie électronique gemaach ginn.

Och d'Exécution des peines ass an dësem Projet de loi viséiert. Sou kënne weiderhin Exécutions fractionnées vu Prisongsstrofen ugefrot ginn, an dat net nëmme wéi normalerweis, wann een nach ee Joer misst am Prisong bleiwen, mee och wann een nach eng Strof vu bis zu dräi Joer ofzesëtzen huet. An d'Chambre de l'application des peines kann, wéi virdu bei den Appeller, déi agereecht ginn, och par tous moyens écrits saiséiert ginn.

Wat d'Dauer vun dësem Gesetz ugeet, ass virgesinn, dass dëst bis den 31. Dezember 2020 en vigueur bleift. Et ass zu dësem Zäitpunkt net